

VIETNAM BULLETIN

E E N

'GROENE BARET'

OVER DE

VIETCONG.

50ct

derde jaargang nr. 15, 4 januari 1969.

Verschijnt om de 14 dagen

Redactie:

Jan Boonstra Benno Groeneveld
M. van Dullemen Tineke Nijenhuis
W. de Graaff Queenie Stevens

Redactie administratieadres: Vietnam Bulletin, p a ASVA
Weesperstraat 51, Amsterdam

Gironummer 1281198, tnv Vietnam Bulletin. Abonnement
f 5,- per half jaar, met stilzwijgende verlenging. Buitenland
f 7,- per half jaar. Losse nummers f 0,50 (België 7 fr.)

HET NBF: DE ANDERE REGERING VAN ZUID-VIETNAM

Larry L. Davis en Al Adams

Het moet zelfs degenen, die zich maar weinig in de Vietnamese oorlog verdiept hebben, duidelijk zijn dat het Nationale Bevrijdingsfront (NBF) in vele delen van Zuid-Vietnam met succes het gezag van Saigon heeft ondermijnd. Belangrijker is, dat ze een tegen-regering voor het Zuiden heeft ingesteld, en wel hierom: Als de Amerikaanse strijdmacht alleen met een opstandelingenleger te doen zou hebben, zou de Amerikaanse vuurkracht, die verre superieur is, overwinnen. Maar het Amerikaanse leger wordt ook geconfronteerd met een regering. De Amerikaanse oorlogstechnologie werkt tegen de NBF-regering met evenveel succes als een zakkenroller in een nudistenkamp. Om duidelijk te maken hoe de NBF-regering de ontzagwekkende macht van het Amerikaanse militaire apparaat uitschakelt, is het belangrijk een paar vragen over de regering van het Nationale Bevrijdingsfront te bespreken.

Hoeveel mensen vallen onder dit gezag? Wat zijn de grenzen van de gebieden, door het NBF beheerst? Welke diensten verleent het NBF en welke eist het? Hoe liggen de verantwoordelijkheden? Wie zijn de hoogste gezaghebbers binnen het Bevrijdingsfront? Is het een onafhankelijke regering? En zo ja, met welke middelen regeert ze dan?

Gedurende mijn diensttijd in Vietnam bij de Groene Baretten had ik de gelegenheid de antwoorden op bovenstaande vragen te vinden. Als historicus van de vijfde speciale legergroep (welke al die Amerikaanse soldaten omvat, die de nu beroemde groene baret dragen), had ik toegang tot de archieven van het hoofdkwartier van de speciale strijdmachten in Nha Trang. Het hoofdkwartier ontving dagelijks rapporten van alle kampen van de Groene Baretten in Zuid-Vietnam (de meeste van deze kampen liggen in het door het NBF beheerste gebied). De rapporten wonden er geen doekjes om. Ze waren niet bestemd voor propaganda, maar werden geschreven om een duidelijk beeld te geven van de activiteiten van het NBF, zodat de Amerikaanse militaire leiders hun technieken konden aanpassen aan de eisen van de oorlog. Behalve uit deze rapporten kreeg ik ook inlichtingen over het door het NBF geregeerde gebied via speciale verkenningsploegen. Voor de antwoorden op bovengestelde vragen en voor een profiel van de andere Zuidvietnamese regering (het NBF) heb ik geput uit de informatie die ik in Vietnam uit de eerste hand vergaarde en uit ander direct materiaal (ooggetuigenverslagen, documenten, etc.)

Het gebied van het Bevrijdingsfront

HOEVEEL MENSEN VALLEN ONDER HET GEZAG VAN HET NBF?

Ongeveer 10½ miljoen boeren op een totaal van 14½ miljoen (dus ongeveer drievierde) vallen onder het gezag van het NBF. Hiervan leven 4 miljoen mensen in het gebied van het Bevrijdingsfront; tenminste 6½ miljoen mensen worden geregeerd door een ondergrondse NBF-beweging, in gebieden die nominaal onder gezag staan van Amerika en Saigon.

We behandelen eerst het gebied van het NBF. Volgens het officiële Amerikaanse rapport wonen 4 miljoen mensen in streken die volledig worden beheerst

door de Vietcong, afgezien van enkele 'geallieerde invallen'. Er zijn, behalve soldaten, geen vertegenwoordigers van Saigon in deze gebieden. Deze soldaten komen in het gebied van het NBF voor vernietigingsoperaties en verdwijnen dan, de verwoestingen als enige herinnering aan het gezag van Saigon achterlatend. Het NBF-gebied kunnen we definiëren als de door het Bevrijdingsfront beheerste gebieden, waar geen tekenen zijn van het gezag van Saigon, zoals ambtenaren, of permanent aanwezige 'geallieerde soldaten'. Er is nauwelijks een vijfde colonne in het gebied van het NBF, dankzij de Amerikaanse politiek, de bevrijde gebieden vanuit de lucht te vernietigen. De Amerikaanse bombardementen verdreven de meeste mensen die of pro-Saigon of politiek asexueel waren, uit dit gebied. Degenen, die in het gebied bleven, sympatiseren vrijwel allemaal met het NBF. Het resultaat: Met een minimum aan troepen heeft het Bevrijdingsfront vrijwel volledig gezag over de bevrijde gebieden. Op deze wijze heeft de Amerikaanse luchtmacht ongewild de bevrijde gebieden gezuiverd van mogelijke geheime agenten voor de Amerika-Saigon-inlichtingendienst, die inlichtingen over NBF-troepenbewegingen zouden kunnen geven. Zonder goede inlichtingen zijn de Amerikaanse opsporings- en vernietigingsoperaties in het NBF-gebied als het zoeken naar een speld in een hooiberg.

GEBIED DAT IN NAAM ONDER GEZAG VAN SAIGON STAAT

Volgens de officiële schattingen van de Amerikaanse regering wonen er in gebieden die in naam in handen zijn van Amerika en Saigon, 6½ miljoen Vietnamese boeren, die in verschillende mate door het NBF bestuurd worden. In de zwakste vorm betalen ze in ieder geval wel belasting aan het NBF. Dus, zoals zelfs officiële Amerikaanse schattingen erkennen, staan miljoenen Vietnamezen die in door Saigon beheerst gebied wonen, gedeeltelijk onder gezag van de regering van het NBF.

In deze gebieden werkt het NBF ondergronds. Bij de Speciale Strijdkrachten staat de ondergrondse regering van het Bevrijdingsfront bekend als de infrastructuur. In de praktijk is de infrastructuur een ondergronds, concurrerend gezagssysteem, van het dorps-hoofd tot de plaatselijke hondemepper toe. In enkele dorpen die officieel onder gezag van Saigon staan, zijn de ambtenaren uit Saigon gedwongen een regeling te accepteren met de plaatselijke leiders van de infrastructuur van het NBF. Zoals bijvoorbeeld in het dorp Tan An Hoi. (...)

De ambtenaren van Saigon in Tan An Hoi oefenen evenveel gezag uit als een konijn in een leeuwenkooi. Ondanks het feit dat hun gezag meer nominaal is dan werkelijk, wonen de ambtenaren van Tan An Hoi tenminste nog in hun dorp. Dat is niet zo bij ongeveer 70% van de dorpsambtenaren in gebieden, die nominaal onder gezag staan van Saigon. (...) De kaders van het NBF maakten gebruik van het machtsvacuum, ontstaan door het ballingschap van deze dorpsbesturen. Overal op het platteland krijgen de tentakels van de macht van het NBF een vastere greep. In mei 1968 werden alle zes hoofdwegen naar Saigon door het NBF afgesneden, met als gevolg een economische blokkade van de hoofdstad. Saigon kon alleen door de lucht bevoorrad worden. Het Nationale Bevrijdingsfront is duidelijk de belangrijkste regering op het Zuidvietnamese platteland.

Beheersing van de steden door het NBF

De macht van het NBF beperkt zich niet tot het platteland. Het Bevrijdingsfront vormt ook in de steden een macht van betekenis. De archieven van de politie in Saigon tonen aan dat het Bevrijdingsfront agenten heeft in alle steden van het land en ze zitten zelfs in Amerikaanse kantoren. Hoewel ze niet altijd zo dynamisch te werk gaan, vervullen de agenten van het NBF in de steden een belangrijke rol: spioneren. Het NBF traint zijn mensen in de steden hoe ze het vertrouwen van Amerikaanse militairen kunnen winnen, om zoveel mogelijk van Amerikaanse operaties te weten te komen. Het NBF heeft opmerkelijke successen geboekt waarbij ze vaak van tevoren wisten waar Amerikaanse soldaten heen gestuurd zouden worden.

De agenten van het NBF hebben ook veel invloed in de steden. Zaken betalen regelmatig belasting aan de ontvangers van het Front. Volgens Newsweek's redakteur Arnaud de Borchgrave, heeft "het NBF een beter systeem om belasting te innen in de hoofdstad dan de regering." (...)

HOE LIGGEN DE TERRITORIALE BEGRENZINGEN VAN DE DOOR HET NBF BEHEERSTE GEBIEDEN?

Het Bevrijde Gebied blijft niet beperkt tot een bepaald deel van Zuid-Vietnam. Het vormt eerder één geheel met de gebieden onder gezag van Saigon. Op de officiële Amerikaanse kaarten zijn de NBF-gebieden aangegeven als rode vlekken. De kaarten lijken op de huid van iemand die lijdt aan een ernstige graad van Rode Hond. Maar de kaarten geven het politieke nachtleven van Zuid-Vietnam niet weer. Het Bevrijde Gebied ondergaat 's nachts een uitbreiding. Als de schemer valt verlaten de hoofden van de gehuchten die in naam onder gezag van Saigon vallen, hun post in het land en gaan naar de dorpen en de steden. Terwijl de ambtenaren in Saigon zich haasten om het spitsverkeer te ontlopen, doen de plaatselijke leiders van het NBF openlijk de mantel van het gezag om, en gehuchten 'in handen van Saigon', worden geheel bevrijd gebied, tenminste voor de nacht. Als men de grenzen van de gebieden onder NBF-gezag precies wil aangeven, heeft men twee kaarten nodig, één voor de nacht en één voor overdag. De kaarten die het gezag overdag aangeven, zouden op een schaakbord lijken: rode vakken voor de bevrijde gebieden en zwarte voor de gebieden van Saigon. De kaarten voor het gezag 's nachts zou ook zwarte en rode vakken hebben, maar met meer (ongeveer vijf van de zes) rode vakken. (Ongeveer 10.500 van de 12.500 gehuchten hebben 's nachts geen dorps-hoofd uit Saigon.)

De bestuursvorm van het NBF

WAT VOOR VERANTWOORDELIJKHEDEN LEGT HET BEVRIJDINGSFRONT DE MENSEN ONDER ZIJN GEZAG OP?

De meest onvermijdelijke verantwoordelijkheid van een burger in elke staat is waarschijnlijk het betalen van belasting. Dat is ook een grote plicht voor de burgers in gebieden die door het NBF beheerst worden. De Amerikaanse Operations Mission bericht, dat het NBF belasting int in 93% van de provincies in Zuid-Vietnam. En in ongeveer tweederde van de Zuidelijke provincies geschiedt de belastinginning van het NBF op een formele wijze, met obligaties, belastingtabellen en echte recu's. (Volgens hetzelfde USOM verslag is het gezag van Saigon 'redelijk effectief' in slechts 13% van de Zuidelijke provincies.)

Als het NBF een gebied onder zijn gezag brengt, ziet het er nauwkeurig op toe dat de belastingen op land en gewassen een stuk beneden die van de regering liggen, of dat die zelfs voor een tijdje kwijtgescholden worden. Hoewel het NBF vaak de belastingen verlaagt, heeft het de mensen in de bevrijde gebieden gemobiliseerd om de oorlogsinspanning te steunen. Het leven is opvallend sober. Om ongeveer twee uur 's nachts bij-

voorbeeld (om minder kans te lopen gezien te worden door Amerikaanse verkenningsvliegtuigen) verzamelen de boeren de hulzen van napalmbommen in het veld. Ze verkopen het metaal aan schroothandelaren in de stad voor 16 piasters (22 cent per kilo). Het geld draagt bij tot de oorlogshuishouding van het Bevrijde Gebied. Theoretici van het NBF menen het als zij de oorlog een oorlog van het volk noemen. Iedereen heeft zijn verantwoordelijkheden. De jonge mensen vechten. Kleine kinderen brengen boodschappen over. Vrouwen naaien uniformen en maken primitieve, maar bruikbare wapens. Zelfs oude vrouwen slijpen punji stokken. Op die manier staan de Amerikaanse troepen tegenover meer dan een leger: een gemobiliseerd volk.

WELKE DIENSTEN VERLEENT HET NBF AAN HET VOLK?

De grote meerderheid van het Vietnamese volk bestaat uit boeren. Het bieden van land is een van de belangrijkste diensten die een regering kan verlenen aan een boer. Dit heeft het NBF gedaan voor de boeren van Zuid-Vietnam.

De landpolitiek van het NBF werd beschreven in een rapport van het Amerikaanse Committee on Government Operations, na een onderzoek ter plaatse van de landhervormingen in Vietnam. Volgens het rapport heeft het NBF "het belang van landhervormingen, gericht op het winnen van de steun van het volk, onderkend. In Saigon werd de subcommissie ingelicht over de twee belangrijkste wijzigingen in de eigendomsrechten die de Vietcong heeft bereikt in de gebieden onder zijn gezag. Ze hebben de overheersing van de grootgrondbezitters ongedaan gemaakt en het land in bezit van de regering in Saigon en van de afwezige grootgrondbezitters herverdeeld onder de landloze boeren en anderen die met de Vietcong samenwerken." Zoals het rapport van de Committee on Government Operations duidelijk maakt, heeft Saigon niet meer dan lippendienst bewezen aan de noodzaak van landhervormingen. Onder de huidige Saigon-politiek worden de eigendomsrechten weer teruggegeven aan de afwezige grootgrondbezitters, wanneer gebieden zijn heroverd op het NBF.

Naast het leveren van land aan de boeren, heeft het NBF ook een systeem van vrij onderwijs voor het volk in de bevrijde gebieden. Het onderwijsprogramma omvat lessen in schrijven, rekenen, landbouwonderwijs, aardrijkskunde, geschiedenis en de geschiedenis van het Zuidvietnamese Nationale Bevrijdingsfront. Speciaal ontworpen voor de oorlogssituatie in Vietnam, wordt een aparte praktische cursus gegeven aan de kinderen in de bevrijde gebieden: lessen in de guerrilla-oorlogvoering.

De NBF-leraren geven ook lessen aan volwassenen. Deze lessen omvatten landbouwonderwijs, politieke indoctrinatie en enige militaire training. Het NBF verleent het volk ook vrije medische diensten. De NBF-artsen zijn afgestudeerd aan medische scholen met een twaalf maanden-durende cursus. Het programma is gelijk aan dat voor een Amerikaanse medisch student. (...)

Als de lezer denkt dat de schrijvers een overdreven gunstige beschrijving van de NBF-regering hebben gegeven, is het noodzakelijk er nog eens aan te denken dat onze informatie bijna geheel stamt uit Amerikaanse regeringsbronnen.

De leiders van het NBF

WIE ZIJN DE LEIDERS VAN HET NBF EN WAT IS HUN ACHTERGROND?

De organisatorische structuur van het NBF vormt een pyramide met aan de basis de leiding van de gehuchten en het Centrale Comité in de top, met als voorzitter Nguyen Huu Tho, vroeger advocaat in Saigon. Tho leidde een grote anti-koloniale studentendemonstratie in Saigon in 1950. Hiervoor werd hij door de

Fransen kolonisten gevangen gezet in het bergstadje Lai Chau. In 1954 deed Frankrijk afstand van zijn Indo-chinese kolonies en stelde gelijk vele Vietnamese gevangenen in vrijheid. Tho kwam zo vrij - maar niet voor lange duur. Tijdens de eerste jaren van de regering van Ngo Dinh Diem werd Tho hoofd van een politieke organisatie die tegen Diem gericht was. Diem, die de politiek nooit vermengde met tolerantie voor de oppositie, verklaarde Tho's organisatie voor onwettig en nam hem weer gevangen. Dit keer bracht Tho 7 jaar door in het Interneringskamp Tuy Hoa, totdat de guerrilla's hem in 1961 bevrijdden. In december 1960 - dus vóór zijn bevrijding - werd Tho gekozen tot voorzitter van het NBF. Tho werd weer als hoofd van het Presidium gekozen tijdens het eerste congres van het NBF in 1962.

De man op de tweede plaats in het NBF is Huynh Tan Phat, een voormalig architect uit Saigon, die nu secretaris-generaal is van het Centrale Comité van het NBF. Phat is veteraan van Vietnams onafhankelijkheidsoorlog tegen Frankrijk. (Phat vocht aan de zijde van de Vietnamese nationalisten tegen Frankrijk, terwyl Zuid-Vietnams president Thieu getraind was dóór en vocht vóór de Fransen.) Tijdens deze oorlog was Phat o.a. propagandachef voor de Viet Minh in het gebied van Saigon. Zoals Bernard Fall reeds opmerkte, toont de achtergrond van deze en vele andere leiders "de normale sociale achtergrond van het Vietnamese leiderschap in het algemeen. En ze hebben een opmerkelijke karakteristiek met elkaar gemeen: ze komen allemaal vanuit gebieden ten zuiden van de 17e breedtegraad, hetgeen tot nu toe van geen enkele Saigon-regering gezegd kan worden."

WAT ZIJN DE BETREKKINGEN TUSSEN DE LEIDING VAN HET NBF EN HANOI?

Het is duidelijk dat het NBF in ieder geval materieel onafhankelijk is van Hanoi. Zoals hier eerder is aangetoond, kan het Front ondergronds regeren. De dorpsbestuurders van het NBF kunnen zo, wanneer ze geconfronteerd worden met overweldigende vuurkracht en grote aantallen Amerikaanse soldaten, ondergronds, klandestien hun autoriteit blijven uitoefenen. Hiertoe hebben ze geen materieel vanuit het Noorden nodig, noch de hulp van Noordvietnamese soldaten. Verder heeft het NBF, om een materieel van Hanoi onafhankelijke regering te kunnen handhaven, ook een onafhankelijk militair apparaat. Dit werd toegeleverd door Generaal Maxwell Taylor, voormalig Amerikaans ambassadeur in Vietnam en voormalig voorzitter van de verenigde chefs van staven:

"Stel dat alles in het Noorden verwoest zou worden, dan zouden we nog steeds 200.000 gewapende guerrilla's in Zuid-Vietnam over hebben, waar op de een of andere manier rekening mee gehouden moet worden. Voedsel krijgen ze van het land, zonder Noordelijke aanvoer. Als ze contact vermijden met grote militaire troepen, kunnen ze hun wapens sparen en voor lange tijd op een lager pitje verwoestingen aanrichten en terroristische activiteiten uitvoeren." En, zo besloot Taylor, het leger van het Bevrijdingsfront kan zelfs zonder steun uit het Noorden "de ko-

mende 10 of zelfs 20 jaar in actie blijven en we zouden nog steeds aan handen en voeten gebonden zijn door deze uitgebreide guerrilla-actie."

Angst of populariteit?

MET WELKE MIDDELEN REGEERT HET NBF? Enkele historici van de Groene Baretten en ik onderzochten de methodes waarmee de vijand autoriteit uitoefent over de bevolking. Wij overwogen het algemeen verbreide idee dat terreur het belangrijkste middel is van het NBF-gezag. De rapporten van de speciale troepen die ons werden toegezonden, waren hiermee niet in overeenstemming. De rapporten toonden juist aan dat terreur slechts één en niet noodzakelijk het belangrijkste middel was voor het NBF om invloed te verkrijgen bij het volk.

De leiders van het NBF zijn afkomstig uit het dorp dat zij besturen. Mijn leraren tijdens mijn opleiding voor de Speciale Troepen, in Fort Bragg, legden mij uit waarom het NBF erop staat dat de leiders afkomstig zijn uit het dorp dat ze gaan besturen. Vroeger reeds, was de bestuurlijke basis-eenheid gelegen op dorpsniveau. Daarbij zijn de banden in een dorp zeer sterk, zodat zelfs Vietnamezen uit een ander dorp als buitenstaanders worden gezien. Het NBF-bestuur is door zijn typische karakter voldoende veerkrachtig om alle Amerikaans-Saigonese pogingen om het te breken, op te kunnen vangen.

De ondergrondse regering van het NBF is een te goede partij voor het Amerikaanse leger, zoals getoond wordt in de gebieden die nominaal in handen zijn van Saigon, waar de leiders van het NBF miljoenen mensen beheersen achter de rug van de Amerikaanse troepen en de ambtenaren uit Saigon om. De essentiële sterkte van het NBF-bestuur ligt in het directe persoonlijke contact tussen de bestuurders en de dorpeligen. Slechts Vietnamezen die op een dergelijke wijze werken, zouden in staat zijn om effectief de macht van het NBF te bedreigen. Jammer genoeg voor Amerika en Saigon zijn er niet voldoende Vietnamezen die voor Saigon op dorpsniveau willen werken.

In tegenstelling tot de NBF-leiders die direct met de boeren praten, hun vragen beantwoorden en bezorgdheid tonen voor hun persoonlijk, steunen de propagandisten uit Saigon in het algemeen op meer onpersoonlijke methoden (radio, pamfletten uit vliegtuigen gestrooid), om het volk te beïnvloeden. Tenzij de Amerikaans-Saigonese strijdkrachten een politiek van genocide gaan volgen, zullen ze er niet in slagen het NBF te vernietigen.

Tenzij de Amerikaanse regering bereid is de Amerikaanse Adelaar in te ruilen voor de Swastika van de Nazi's, zal de Amerikaanse oorlogsinspanning voortduren - geneutraliseerd door de regeringsmacht van het Nationale Bevrijdingsfront.

Larry L. Davis
en Al Adams

HALFJAARLIJKSE ABONNEES

Per 1 januari is een nieuw halfjaar ingegaan. We verzoeken onze abonnees het verschuldigde abonnementsgeld (f 5,- per half jaar) te voldoen op postgiro 128 11 98 tnv Vietnam Bulletin, Amsterdam.

Daarbij wordt de revolutie in Zuidoost-Azië door de Russen tegengewerkt, aldus het TPF:

"De stem van het Thaise volk, het orgaan van het Thaise Patriottisch Front (...) heeft de Sovjet-Unie ervan beschuldigd 'de revolutie in Zuidoost-Azië te saboteren'.

Het verklaart dat Moskou zijn banden met de 'marionetten-regiems' van Abdul Rachman (Maleisië) en van Lee Kuan Yew (Singapore) verstevigt. 'De klik van Sovjet-renegaten ondersteunt de fascistische groep Suharto-Nasution, wier handen bezoedeld zijn met het bloed van het Indonesische volk' zo schrijft het TPF, dat verder 'het sturen van talrijke delegaties naar India door Moskou veroordeelt'. Volgens extreem links in Thailand bestaat er geen enkel onderscheid tussen de Amerikaanse politiek en die van de Sovjet-Unie." (Le Monde, 27-11-'68)

Gevechten

Inmiddels gaan de gevechten verder. Le Monde van 11-12-'68 maakt melding van de verovering door het Thaise leger van een guerrillakamp vlakbij de grens van Maleisië.

Fred Emery schrijft dat de pogingen om in het noordoosten het vertrouwen van de bevolking te winnen, succes schijnen te hebben:

"De provincie (Sakhon-Nakhon) werd beschouwd als één van de onrustigste van de 15 noordoostelijke provincies. Een analyse ter plaatse schijnt de huidige officiële optimistische geest te versterken. De gewapende communistische activiteit wordt snel minder. En er is iets dat nog belangrijker is. Ondanks het feit dat de autoriteiten de nadruk leggen op de - ongetwijfeld echte - inmenging van de Pathet-Lao en de Noordvietnamezen, schijnen zij eindelijk de kern van het probleem in te zien en de oplossing, die een zaak is tussen de Thais en hen.

Ondanks verbale steun van Peking en het feit dat kader, zoals men beweert, wordt opgeleid in de buurt van Hanoi, is het niveau van de activiteiten van de opstandelingen, voor zover men kan nagaan, laag. Men schat dat er in dit hele enorme noordoosten, dat bevolkt is door 11 miljoen mensen, nauwelijks meer dan 1100 gewapende terroristen zijn.

Maar de medaille heeft een keerzijde, die de jonge officieren en enkelen van de (oudere) intelligente officieren verontrust. Op de ongeveer 800 dorpen die de provincie telt, zijn er 200, zo zei men mij, waar de regering nooit komt en 200 die maar een beperkte band met het gezag onderhouden. In deze verafgelegen plaatsen moet de opstandige beweging wel actief zijn. Het is duidelijk dat de Thais er graag meer over zouden weten." (Le Monde, 2-11-'68)

AMERIKA NA VIETNAM

door Alessandro Silj

II DE ECONOMIE VAN DE VREDE

Bepaalde uitgaven voor Vietnam, die tegenwoordig steeds terug te vinden zijn op de begroting van de Verenigde Staten, zullen zelfs nadat de vrede zal zijn gesloten, blijven bestaan. De B-52's zullen op oefenvlucht zijn in plaats van op oorlogsmissie. Men zal de voorraden weer moeten aanvullen, die de oorlog in bepaalde gevallen heeft gereduceerd tot nul: men zal programma's die de oorlog heeft onderbroken weer aanpakken. Bovendien moet men rekening houden met de ontwaarding van de dollar, die zich heeft voorgedaan tussen het begin van de vijandelijkheden en nu, waardoor wij de uitgaven van vóór Vietnam moeten 'herwaarderen' en ze terugbrengen naar een reëel niveau van 61 à 62 miljard dollar van nu. Hierdoor alleen al worden de 30 miljard dollar teruggebracht tot een bescheiden bedrag van 18 miljard, en men moet het verwoeste Vietnam weer opbouwen en zich bezig houden

Ondanks dit optimisme wordt er hevig gevochten: "Heftige gevechten zijn gaande tussen regeringstroepen en rebellen in het Noorden van Thailand, zo verneemt men in Bangkok. De gevechten zijn ongeveer drie weken geleden begonnen toen partizanen een militia-post, op ongeveer 500 kilometer ten noorden van Bangkok, overvielen en tien man van het twaalf man tellende garnizoen doodden. In dit gebied zouden zich ongeveer 500 partizanen bevinden.

Onderdelen van het IIIde en IVde Thaise leger, ondersteund door tanks en vliegtuigen zijn naar deze streek gestuurd, waar zich sedertdien bijna iedere dag botsingen voordoen." (Le Monde, 13-12-'68)

Le Monde van 19-12-'68 maakte melding van het zenden van versterkingen naar hetzelfde gebied. De rebellen zouden uit Meo-stammen bestaan. Reeds in het begin van 1968 werd er gevochten in het gebied ten noorden van de stad Nan. Men had toen de bevolking 'verplaatst', niet alleen Meo's maar ook andere minderheidsstammen, zoals de Yaos.

"Dinsdag heeft generaal Jésus Vargas, secretaris van de Zuidoost-Aziatische Verdrags Organisatie (ZOAVO) verklaard dat zijn organisatie klaar staat om Thailand te helpen bij de Meo-bedreiging."

(Le Monde, 19-12-'68)

Het Thaise leger wordt zozeer beziggehouden in eigen land dat:

"Thailand zal niet deelnemen dit jaar aan de militaire oefeningen van de ZOAVO. De regering van Bangkok heeft aangekondigd dat al haar troepen nodig zijn om de communistische opstand te bestrijden. Overigens bevinden zich Thaise eenheden in (Zuid)Vietnam (Times)." (Le Monde, 21-8-'68)

Verkiezingen

Inmiddels heeft Thailand nog steeds een rechtse militaire dictatuur. Plannen bestaan (zoals al zo vaak in het verleden) om in 1969 verkiezingen te houden. In verband daarmee werd de militaire uitzonderingstoestand, die al tien jaar van kracht is, opgeheven in enkele delen van het land. In de noordelijke provincies, het noordoosten en het zuiden echter blijft zij van kracht. (Le Monde, 16-8-'68)

Bij de eerste sedert tien jaar gehouden gemeenteraadsverkiezingen in Bangkok won de partij Prachatipat 22 van de 24 zetels. Le Monde noemt deze partij 'gematigd links'. Slechts 20% van de kiesgerechtigden bracht zijn stem uit.

(Le Monde, 3-9-'68)

met het verkleinen van het tekort op de federale begroting. Zelfs volgens de veronderstelling dat men over 15 miljard dollar zou 'beschikken', zou dit bedrag één of twee jaar na het einde van de oorlog grosso modo overeenkomen met de opbrengst van een speciale belastingverhoging van 10%, die het Congres in juni heeft goedgekeurd en die op 1 juli 1969 zal aflopen. Volgens Schultze, oud-directeur van de begroting, die wij in het vorige artikel citeerden, is het waar dat, dank zij de normale groei van de economie van het land - als men van de veronderstelling uitgaat dat men er in zal slagen om de inflatoire druk onder controle te houden - men ieder jaar zal kunnen rekenen op een verhoging van de federale inkomsten met 11 à 13 miljard dollar, waarvan een deel zou dienen om de automatische verhogingen te dekken (lonen, lopende uitgaven van de federale regering) en de rest (ongeveer 6 miljard dollar het eerste jaar, 12 miljard het tweede jaar, 18 miljard het derde jaar, en zo voorts) 'beschik-

nieuws uit thailand

In de vorige jaargang hebben we speciale aandacht besteed aan de situatie in Thailand (VB II, 22 en 23). In VB II, 25 is daarop nog de mededeling gevolgd dat de CIA-luchtvaartonderneming op kosten van het Amerikaanse ministerie van Defensie een 'ontbladerings'opdracht had uitgevoerd in de Isthmus van Kra (voor een kaartje van Thailand, zie VB II, 22). Hieronder volgen de belangrijkste ontwikkelingen sindsdien. (Red. VB)

Op 26 juli 1968 werd voor het eerst in Thailand door de verzetsbeweging een Amerikaanse basis, Udorn, aangevalen. Tot op dat moment had men zorgvuldig vermeden de Amerikanen zelf aan te vallen. Het Thaise Patriottische Front eiste de aanval voor zich op. Volgens zijn zender 'De stem van het Thaise volk' toonde deze aanval duidelijk dat "er voor de Thanom-US-klick geen enkele veilige plaats" meer bestaat. (Le Monde, 4/5-8-'68). (Maarschalk Thanom is de eerste minister van de regering van Bangkok.)

Udorn is één van de zes grote bases van de Amerikaanse luchtmacht in Thailand. Het ligt dichtbij de Laotiaanse grens en herbergt 6000 Amerikanen. Bij de aanval werden twee vliegtuigen beschadigd en vier Amerikanen gewond. De aanvallers verloren twee man. De (Londen) Times-verslaggever Fred Emery schrijft over de aanval:

Aanval op Udorn

"Udorn is niet alleen een enorme Amerikaanse basis waar zich zes escadrons gevechtsvliegtuigen bevinden, verkenningsvliegtuigen en helikopters die de taak hebben in Noord-Vietnam neergestorte piloten te redden, een escader onderscheppingsvliegtuigen en onderdelen van twee of drie andere escadrons. Udorn is ook het hoofdkwartier van twee luchteenheden (de 7e en 13e Air Force) en van een generaal, die de hoogste officier in Udorn is. Bovendien is een groot gedeelte van het oostelijk deel van de basis afgestaan aan de onderneming 'Air America', soms de 'CIA-onderneming' genoemd. Niemand praat erover, maar een blik naar de installaties daar geeft een verbluffende verscheidenheid aan, al of niet van een kenteken voorziene toestellen te zien, waaronder gevechtsvliegtuigen, die moeilijk voor transporten bruikbaar zijn. Die dingen worden, zo meent men, vooral gebruikt hoven Laos. Een ander escadron gevechtsvliegtuigen dient om de Pathet-Lao te bombarderen, maar er is niemand die dat officieel bevestigt. . . De Amerikaanse piloten doen alles om de schijn te wekken dat het escadron zich niet op de basis bevindt.

Waarvoor dienen al deze vliegtuigen? Boven Noord-Vietnam, beneden de 19de parallel bombarderen de Amerikanen 24 uur per etmaal; tegen Laos met een onbekende regelmaat en intensiteit; en tegen de Thaise opstandelingen. De koninklijke (Thaise) luchtmacht bombardeert nu al, aldus kolonel Gawee, de commandant van de basis, twee maanden lang met 50 vluchten per week, het gebied ten zuiden van Sakhon-Nakhon met bommen, napalm en raketten. Voldoende redenen dus om de basis aan te vallen. Op het moment van de aanval was de basis noch door prikkeldraad noch door loopgraven beveiligd. Het was de politiek van de Amerikanen om de Thais als hun vrienden te behandelen en vooral, aldus de plaatselijke kolonel, 'civil action' (burgerlijke hulp) te verrichten onder de dorpsbewoners, die rond de basis woonden en die 'gerustgesteld' moesten worden omdat de verlenging van de landingsbanen hen last bezorgde.

De reusachtige opslagplaats voor brandstof bevindt zich langs de weg. Het is een nachtmerrie voor de verdedigers want een kind, gewapend met een granaat, kan onmogelijk misgooten. Nog een interessant gegeven: in Udorn leven ongeveer vierduizend Vietnamezen. Ze wonen vlakbij de brandstofopslagplaatsen. Ze maken, met talloze anderen, deel uit van de golf mensen, die hun land bij het begin van de Japanse bezetting verlieten. Slechts 400 van hen hebben papieren, die afgegeven zijn door de ambassade van Saigon in Bangkok, als teken dat zij 'vrienden' zijn. De overigen zijn niet allemaal noodzakelijkerwijs Ho Tsjing Minh toegedaan, maar een heleboel zijn dat wel. Tot het moment van de aanval wisten de Amerikanen niet hoeveel van hen er waren onder de ongeveer

tweeduizend man burgerpersoneel op de basis. (. . .) Het feit dat de aanval zo slecht is uitgevoerd en dat de aanvallers de langste weg namen en de brandstofopslagplaatsen ongemoeid lieten, schijnt er op te wijzen dat de aanval niet het werk was van efficiënte Vietnamezen, van ter plaatse of uit het buitenland."

(Le Monde, 21-8-'68)

De volgende aanval op de basis zal niet zo gemakkelijk zijn: de verdediging is versterkt en een afrastering van prikkeldraad is bijna klaar, aldus Emery.

Vietnamezen

De in Thailand levende Vietnamezen staan bloot aan onderdrukking, aldus Noord-Vietnam:

"De Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken heeft in een donderdag gepubliceerd communiqué de autoriteiten van Bangkok ervan beschuldigd in Thailand verblijvende Vietnamezen te doden en anderen met geweld naar Zuid-Vietnam te repatriëren. Het communiqué voegt er aan toe: 'Op 30 september hebben een 500-tal Thaise politieagenten een inval gedaan in de gevangenis van Lat-Bua-Khao, 99 in Thailand verblijvende Vietnamezen, onder wie 5 kinderen en één baby, gebonden en weggevoerd naar het vliegveld van Korat, vanwaar zij aan boord van een Amerikaans militair vliegtuig zijn weggevoerd met onbekende bestemming' (Reuter)." (Le Monde, 9-11-'68)

Inmiddels heeft de regering in Bangkok besloten met Noord-Vietnam onderhandelingen aan te knopen over de repatriëring van de 30.000 in Thailand levende Vietnamezen:

" . . . deze beslissing was genomen als gevolg van de stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam en zijn regering had het Rode Kruis van Thailand gevraagd contact op te nemen met het internationale Rode Kruis." (Le Monde, 16-11-'68)

Thais Patriottisch Front

De guerrilla-beweging gaat inmiddels verder: "Het Thaise Patriottisch Front (TPF), de illegale communistische op Peking georiënteerde beweging, zegt dat de guerrilla nu woedt in 30 van de 71 provincies van het land. Deze details zijn op 9 augustus bekend gemaakt in Peking door luitenant-kolonel Chulanond, die in april 1965 in de hoofdstad is aangekomen en die, aldus persbureau Nieuw China, de permanente vertegenwoordiger van het TPF in het buitenland is. Hij heeft te kennen gegeven dat de gewapende strijd nu in het centrum, noorden, noordoosten en zuidelijke deel van het land plaatsvindt.

Het Patriottisch Front, aldus Nieuw China, gaat voort met zijn oproepen tot gewapende opstand, oproepen die sinds juli al veelvuldiger waren geworden. Bovendien wordt melding gemaakt van gevechten sinds het begin van de vorige maand, met name op de 4de augustus in de noordelijke provincie Chiang-Rai."

(Le Monde, 15-8-'68)

baar' zou blijven. Maar beschikbaar voor welk doel? Schultze denkt, dat het onwaarschijnlijk is dat dit geld naar nieuwe sociale programma's zal gaan. Hij vermeldt de militaire behoeften en somt een hele lijst federale programma's op (van de Elementary and Secondary Education Act tot de plannen die voorzien waren door de Water Pollution Control Act, waarvan de uitvoering vertraagd is of beperkt is gebleven door het groeiende tekort op de federale begroting en door de inflatie). Bij deze verzoeken zullen zich waarschijnlijk de Staten nog voegen met hun eigen problemen. Terwijl de federale belastingen verlaagd zijn in 1954, in 1962, in 1964 en opnieuw in 1965, zijn de belastingen van de Staten en de plaatselijke belastingen steeds hoger geworden, om aan de groeiende behoeften het hoofd te bieden. Het verzet van het publiek tegen deze belastingen neemt evenredig toe. Het is heel goed mogelijk dat, als de oorlog met Vietnam afgelopen zal zijn, de Staten er voor zullen vechten om op de een of andere manier een deel van de federale inkomsten te krijgen.

De andere kant van het reken-spel

Moet men hieruit de conclusie trekken dat de Verenigde Staten, zelfs als ze dat wilden, hun problemen niet zouden kunnen oplossen? Zo ver moet men niet gaan, maar het is waarschijnlijk dat deze problemen niet met een eenvoudig reken-spel op te lossen zijn. De federale begroting zal niet kunnen geven wat ze niet heeft, tenzij de Amerikaanse burger aanvaardt om in de vorm van nieuwe belastingen veel meer te betalen aan de federale kas dan hij nu doet.

Wij hebben kunnen vaststellen wat er al niet nodig was om gedaan te krijgen dat het Congres enige maanden geleden voor een bescheiden verhoging stemde. Het Congres heeft dit op één voorwaarde gedaan: de federale regering moet haar uitgaven verminderen met 6 miljard dollar in één jaar, een bedrag dat 60% bedraagt van de aanvullende inkomsten uit de belastingverhoging. En tenminste de helft van deze 6 miljard zal moeten worden onttrokken (de president heeft het meerdere malen gezegd) aan de sociale programma's, waarvan men al kan zeggen dat ze povertjes zijn. Het is waar dat de meeste mensen die tegen de belasting van 10% waren (en zelfs degenen die met tegenzin hebben voorgestemd, eenvoudig omdat ze niet medeverantwoordelijk wilden zijn voor een eventuele devaluatie van de dollar) tot vervelens toe hebben herhaald dat ze niet tegen sociale programma's zijn, maar dat ze tegen de programma's zijn zoals die nu zijn. Naar hun zeggen zijn deze programma's overgeleverd aan de federale overmacht, die het geld van de belastingbetalers over de balk gooit en die inbreuk maakt op de autonomie van de Staten. Schultze zegt hier niets over. Maar het is niet nodig dat hij het zegt: dit alles maakt deel uit van de gemeenplaatsen van de Amerikaanse realiteit. In feite geeft hij gedeeltelijk gelijk aan deze critici, als hij beweert dat een van de vele taken van de toekomst zal zijn: het scheppen van een betere coördinatie tussen de twaalf departementen en de federale en plaatselijke bestuursorganen, zonder welke ieder programma de kans loopt lamgelegd en vertraagd te worden. . . . Maar hij weet wel dat deze hervormingen, die men toch moet aanpakken en afmaken, enkel een randprobleem zijn. Het werkelijke probleem ligt elders. Niemand twijfelt daaraan, dat de Verenigde Staten de middelen hebben om deze hervormingen door te voeren, maar deze middelen zijn niet voldoende. In de eerste plaats moet men deze hervormingen en de

offers die zij vereisen, willen. John Gardner, enkele maanden geleden nog lid van de regering, heeft onlangs gezegd: "De geschiedenis zal streng oordelen over een rijk land dat weigert financiële offers te brengen om zijn sociale leed te lenigen."

Het spreekt vanzelf dat er andere meningen zijn dan die van Schultze. Maar het is moeilijk om in de huidige situatie optimistisch te zijn. De moeilijkheden van de Amerikaanse betalingsbalans, die, ondanks de maatregelen die de president en het Congres sinds het begin van dit jaar hebben genomen, zijn blijven bestaan en ze vormen geen aanmoediging voor een liberale politiek inzake de openbare uitgaven. Het tekort op de federale begroting in 1968 overtrof alle verwachtingen: 25,4 miljard dollar. Bepaalde recente studies tonen aan dat de noodzakelijke investeringen om de situatie in de neerghetto's en in de arme streken van het land te verbeteren (onderwijs, gezondheid, werkvoorziening en woningen), willen ze doelmatig zijn, moeten worden begroot op een paar miljard per jaar. Dan kun je je wel vermaken met het betwisten van het een of het andere cijfer van de schattingen die door Schultze zijn gemaakt, maar een verschil van een paar miljard zal de gegevens van het probleem niet veranderen.

De druk van het militaire establishment

In een memorandum gericht aan vice-president Humphrey van 14 juni jl. valt Joe Pechnam (ook een medewerker van het Brookings Institute) de analyse van Schultze vooral op twee punten aan:

- 1) De militaire begroting zal in 1969 oplopen tot 82,5 miljard dollar (ter vergelijking: 50 miljard in de jaren die voorafgingen aan de escalatie in Vietnam). Deze zelfde begroting zou 60 miljard kunnen bedragen na het einde van de oorlog (de 10 miljard meer zouden ruimschoots voldoende zijn om de waardevermindering door de inflatie sinds 1965 te corrigeren). Dat zou ongeveer 22½ miljard voor niet-militaire uitgaven overlaten.
- 2) De automatische verhoging van de lopende uitgaven van de federale regering zou de 4½ miljard niet overschrijden (en niet 6 miljard worden, zoals Schultze zegt). Als de automatische verhoging van de federale inkomsten 12 miljard per jaar bedroeg (hierover is Pechnam het eens met Schultze) zou per jaar 7½ miljard dollar nog 'beschikbaar' zijn. Dit levert een totaal op van 30 miljard dollar voor het eerste jaar na de vrede, 37,5 miljard voor het tweede jaar en 45 miljard voor het derde jaar - 35 miljard als men zou besluiten 10 miljard te bestemmen voor herstel van de begroting. Maar, precieseert Pechnam, dit zal enkel mogelijk zijn voor zover de toekomstige president weerstand zal kunnen bieden aan de druk van het militaire establishment en voor zover bepaalde besluiten die al zijn genomen, ingetrokken zullen worden. Alle programma's die het Congres heeft aangenomen of waartoe het federale bestuur heeft besloten - of ze nu militair of civiel zijn - zouden het onderwerp moeten worden van nieuwe beslissingen. De selectie zou streng moeten zijn.

Alles bij elkaar genomen is Pechnam nogal optimistisch, maar men zal opmerken dat in zijn analyse zelfs niet wordt gerept over de mogelijkheid dat de Verenigde Staten ertoe zullen worden verplicht de wederopbouw van Vietnam te bekostigen. De andere deskundigen zijn meer de mening van Schultze toegedaan. Bijvoorbeeld Otto Eckstein, econoom van Harvard, die 14 miljard dollar reserveert voor het herstel van de begroting en, voorzichtiger dan Schultze en Pechnam, denkt hij dat de eerste twee jaar

DE OPRUIMINGSAAANBIEDING

Door de grote aanvraag voor oude nummers zoals aangeboden in VB III-12 zijn vele van deze nummers uitverkocht. Wij kunnen helaas niet meer aan verzoeken om toezending voldoen.

na het einde van de oorlog de verhoging van de federale inkomsten de 10 miljard per jaar niet zal overschrijden; en hij schat de gelden die men aan de militaire begroting zal kunnen onttrekken op 13 miljard. Hij meent na een serie berekeningen, dat ongeveer 12 à 18 miljard zullen worden besteed aan de voortzetting van oude sociale programma's, terwijl 11 à 17 miljard beschikbaar zou kunnen komen voor nieuwe programma's.

Hij is niet zo sceptisch als Schultze, maar alles bij elkaar genomen waarschuwt hij de Amerikanen niet al te hoge verwachtingen te koesteren. Het einde van de oorlog zal niet automatisch de sommen beschikbaar maken, die het land nodig heeft om een begin te maken met de noodzakelijke hervormingen. De militaire uitgaven zullen een groot deel van de inkomsten blijven opslokken, zelfs na Vietnam.

Een teleurstellende samenvatting

De tegenspraken in de verschillende analyses, die tot dan toe waren gepubliceerd, hebben er toe geleid dat nog niet zo lang geleden vice-president Humphrey een studiegroep heeft benoemd die de cijfers die van verschillende zijden naar voren gebracht waren, moest bestuderen en er een samenvatting van geven.

Schultze, Pechnam en Eckstein hebben deel uitmaakt van deze groep, die onder leiding stond van Walter Heller. Op 13 augustus heeft deze groep haar conclusies naar voren gebracht in een zeer kort stuk, waarvan de inhoud nogal teleurstellend is. De groep meent dat de nieuwe president zal kunnen beschikken over 28 miljard dollar in het belastingjaar 1973, hetgeen, blijkbaar, eerder aan Pechnam dan aan Schultze gelijk zou geven.

Maar het rapport van de groep preciseert te zelfde tijd dat een groot aantal programma's die in uitvoering zijn, uit extra fondsen bekostigd zullen moeten worden, en dat het belang van de beschikbare middelen voor nieuwe initiatieven in grote mate af zal hangen van de manier waarop de regering er in zal slagen om de militaire verzoeken om geld in de hand te houden. Het rapport neemt aan dat een bepaald aantal programma's die nu in ontwikkeling zijn, zouden kunnen leiden tot aanzienlijke verhogingen op de militaire begrotingen in de komende jaren.

De groep berekent echter deze veronderstellingen niet en het is dus moeilijk om het percentage van de 28 miljard, dat beschikbaar zou blijven, te schatten.

Aan de andere kant is het moeilijk om zich voor te stellen dat het nieuwe bestuur er in zal slagen om aan de militairen grote bezuinigingen op te leggen. De verkiezing van Nixon maakt een aanzienlijke verhoging van de militaire uitgaven waarschijnlijk. Heeft hij al niet verklaard dat de Verenigde Staten bezig zijn zich te laten verslaan door de Russen op het gebied van uitgaven voor het onderzoek van de ontwikkeling van nieuwe wapens, en spreekt hij al niet van een 'research-gap'?

De gebeurtenissen in Praag zullen enkel deze tendens versterken. Wat het bestuur van Johnson betreft, dat wacht op de resultaten van een economische analyse, waarvan de uitvoering is toevertrouwd aan een groep specialisten, die onder leiding staat van de economische adviseur van de president. De groep is speciaal belast met het bestuderen van de problemen die veroorzaakt worden door de 'omkering' van de Amerikaanse economie tot een vredesbestuur.

Het Pentagon meent dat er minimaal twee jaar nodig zullen zijn, in het meest gunstige geval, tussen het einde van de vijandelijkheden in Vietnam en de terugkeer tot de normale toestand. De militairen schatten de operationele kosten waarop men na beëindiging van de oorlog zal kunnen bezuinigen, op 15 miljard dollar, waarbij de 6 miljard zullen komen die nu worden bestemd

voor de aankoop van munitie. Op het eerste gezicht lijken deze cijfers redelijk. Op een totaal van 28,5 miljard aan oorlogsuitgaven, zijn zijn bereid 21 miljard af te staan, hetgeen hen (als men ervan uitgaat dat 1969 het jaar van de vrede zal zijn) een budget van ongeveer 63 miljard dollar zou overlaten, maar de militairen zeggen niet hoeveel miljarden zij uit de federale kas hopen te krijgen voor programma's die zij tot nu toe in de ijskast hebben gehouden. En het feit dat generaal Westmoreland, na tot chef van de chefs van staven te zijn benoemd, bezig is om Washington er aan te herinneren dat een groot aantal van zijn oude medewerkers verantwoordelijke posten moet hebben, zal de 'omkering' waarschijnlijk niet vergemakkelijken. Hoe zullen die mannen op de vrede reageren, die menen dat de omzichtigheid van de politici 'hun' zegen in de oorlog in de weg heeft gestaan? Laten we niet vergeten dat het een generaal was, namelijk Dwight Eisenhower, die na twee ambtstermijnen publiekelijk zijn landgenoten waarschuwde tegen de steeds groter wordende en gevaarlijke invloed van het militaire en industriële establishment.

III MAKE MONEY, NOT WAR

Veel zal waarschijnlijk afhangen van de manier waarop de Verenigde Staten van een oorlogseconomie zullen overgaan op een vredeseconomie: het is te hopen dat de verandering zonder grote schokken en betrekkelijk snel zal plaatsvinden. Als de overgang echter wordt getekend door crises, als de verandering van de industrie en de sociale aanpassing moeilijkheden met zich meebrengen, zal de keuze veel moeilijker worden, misschien zelfs onmogelijk. Het tijdschrift *Fortune* heeft in z'n juninummer proberen te voorspellen wat de overgang naar een vredeseconomie concreet zal betekenen. De conclusies zijn tamelijk geruststellend, hoewel met enige reserve: de omschakelingsmoeilijkheden zullen toenemen in verhouding met de omvang van de beperkingen van de militaire uitgaven. Een beperking van 15 à 17 miljard in de twee jaren volgend op een wapenstilstand, zou ongeveer 2% van het bruto nationale inkomen van het land vertegenwoordigen en zou maximaal 1.250.000 werknemers treffen, dat wil zeggen, 1,5% van het huidige aantal werknemers.

Toch zullen de gevolgen van deze beperkingen variëren naar gelang het gaat om operationele uitgaven of uitgaven aan bestellingen. In de eerste categorie kan men rekenen op een vermindering van 10 miljard in de eerste 18 maanden die op het einde van de oorlog volgen, waarvan 5 miljard in lopende goederen en 5 miljard in lonen; 900.000 mannen - burgers en militairen - zouden worden gerepatriëerd; ongeveer 600.000 van hen zouden geen moeilijkheden ondervinden, gezien hun beroepshoedanigheden, om weer in de industrie opgenomen te worden; voor de anderen is in beroepscurssus voorzien. De enige industrie die waarschijnlijk gevoelig getroffen zal worden, is de textiel- en kledingindustrie. Wat de vermindering van de bestellingen betreft (de tweede categorie), die zal waarschijnlijk in de grootte van de 5 miljard liggen, waarvan 3,2 miljard in de munitiefabrikatie (eliminatie van 225.000 werknemers) en 1,7 miljard in de luchtvaartkundige industrie.

Spanningen op lokaal niveau

Deze tekenen wijzen erop, dat de overgang geen probleem zou hoeven betekenen voor de Amerikaanse economie als geheel. Een verandering die 2% van het bruto nationale inkomen betreft, kan geen ernstige moeilijkheden teweegbrengen, wanneer dit bruto nationale produkt zo'n 800 miljard dollar bedraagt. Maar de verandering zal tot moeilijkheden op lokaal niveau leiden, in de gebieden waar de economie nauw verband houdt met de arbeidsplaatsen en de inkomsten die door de

aanwezigheid van de militairen werden geschapen, vooral in de minder rijke gebieden en in de kleine steden. De Verenigde Staten hebben het waarschijnlijk aan hun voormalige minister van defensie, Robert McNamara, te danken als deze problemen snel en gunstig worden opgelost. Het ministerie van defensie heeft vanaf 1961 een serie projecten gelanceerd die, onder alle gezichtspunten, echte generale repetities zijn voor de overgang naar een vredeseconomie. Het programma werd oorspronkelijk opgezet om het het ministerie van defensie mogelijk te maken de bezuinigingen door te voeren die de minister van defensie vanaf het begin van zijn ambtsperiode noodzakelijk achtte om te komen tot een eerste rationalisatie van de diensten en het budget van zijn ministerie. Het programma heeft geleid tot de sluiting van ongeveer 780 militaire vestigingen. Het ging bijna altijd om kleine vestigingen, maar in een zestigtal gevallen heeft de operatie vrij ernstige overgangsmoeilijkheden met zich meegebracht, die veroorzaakt werden door het vertrek of ontslag van duizenden werknemers. Om aan deze problemen het hoofd te bieden, heeft McNamara het Office of Economic Adjustment (Bureau ter regeling van economische aanpassing) ingesteld dat op de eerste plaats tot taak had ieder concreet geval te analyseren, en vervolgens om aan de autoriteiten en plaatselijke organisaties advies uit te brengen over de mogelijkheden om werk te vinden voor het civiele personeel van de bases, over de mogelijkheden om het overschot aan militair materieel nuttig te maken, en om de steun te krijgen van de federale lichamen en van de organisaties van de Staten. In bepaalde gevallen was dat alles niet voldoende om het probleem op te lossen, maar meestal konden de plaatselijke gemeenschappen alleen maar blij zijn met de gevolgen van de verandering. In Port-Clington (Ohio), een stad met 7500 inwoners, sloot het leger een depot dat werk gaf aan 2000 mensen. Die sluiting veroorzaakte een huurverlaging van rond de 25%, maar de prijzen stegen weer tot het oude niveau toen de gezamenlijke inspanningen van het Office of Economic Adjustment en van plaatselijke autoriteiten er toe leidden dat Uniroyal de vestiging aankondigde van een fabriek op het terrein van het voormalige depot.

Het geval Olmsted

De sluiting van de luchtmachtbasis Olmsted in Pennsylvania was een uiterst moeilijk vraagstuk dat prachtig is opgelost: de basis was met zijn 257 gebouwen, met zijn vliegveld en met zijn 10.700 civiele werknemers na de regering van de staat Pennsylvania de voornaamste werkgever in het hele gebied. De federale regering droeg het vliegveld voor het symbolische bedrag van één dollar over aan de staat Pennsylvania, en die is nu bezig er een gewone luchthaven van te maken middels een investering van 5 miljoen dollar. De federale regering besloot de rest van de basis gewoon tegen de marktprijs te koop aan te bieden. Een particulier consortium verklaarde zich bereid om te proberen de basis te veranderen in een industriecomplex. Dank zij staatsleningen, particuliere schenkingen en de uitgifte van obligaties, was het consortium in staat de basis voor 2,2 miljard dollar te kopen, en samen met de

staat gaf het 2 miljard dollar uit voor de omvorming van de basis. De op die manier aan de nieuwe bestemming aangepaste vestigingen werden vervolgens tegen concurrerende prijzen verhuurd aan industriëlen. De oude luchtmachtbasis is nu een industriegebied geworden, waar de zaken in volle ontwikkeling zijn. Maar dat is nog niet alles. De Universiteit van de staat Pennsylvania heeft een deel van de terreinen gekocht om er een nieuwe campus te vestigen. 500 Studenten lopen er al college. In 1975 zullen dat er 7500 zijn. Zo bleek de sluiting van de luchtmachtbasis, die oorspronkelijk een ramp scheen, de weg te openen naar een van de beste ondernemingen die Pennsylvania ooit gekend heeft. Soms wachten de staten niet op het initiatief van de federale regering om aan het werk te gaan: zo riep gouverneur Rockefeller ongeveer een jaar geleden een studiegroep in het leven die de gevolgen voor de staat New York van het beëindigen van de Vietnamese oorlog moest bestuderen.

Een gecompliceerde ontwikkeling

Om de veel belangrijkere hervormingen te realiseren die een vrede in Vietnam met zich mee zal brengen, is het uiteraard in de eerste plaats nodig dat de industrie bewijs geeft van goede wil en ondernemingszin toont. Welnu, zoals we al aan het begin van deze studie hebben gezegd, de Amerikaanse business men beperken zich er niet toe de onvermijdelijkheid van vrede te aanvaarden, maar ze bereiden zich ook voor op de vrede, en daardoor alleen al bevorderen ze de vrede ook. Make money, not war schijnt sinds een paar maanden de slagzin te zijn van een groot aantal zakenmensen, een aantal dat nog steeds toeneemt. Wall Street reageerde met een ononderbroken, vijf weken durende opleving op de redevoering van president Johnson van 31 maart jl.

Achter de recente initiatieven van de Amerikaanse zakenmensen moet men echter niet alleen handelsmotieven zoeken. Het is een gecompliceerde ontwikkeling, waarin eigenbelang, politiek en een zekere visie op de werkelijke belangen van het land samengaan. Om een voorbeeld te geven: de Business Executives Move for Peace (BEM). Oktober 1966 werd de beweging opgericht in Baltimore: in december waren er 80 leden, nu ongeveer 2000. Het zijn vooral directeuren van kleine en middelgrote bedrijven. Veel 'groten' zouden zich wel bij ons willen aansluiten, zeggen de leiders van de BEM, maar zijn daar nog huiverig voor. Zij hebben salarissen die soms oplopen tot 200.000 dollar per jaar en ze willen hun positie niet in gevaar brengen. Maar bij de BEM maakt men zich niet druk, omdat men vast gelooft dat de tijd ten gunste van hun actie werkt. De BEM-leden zijn van mening dat zelfs de zware oorlogseconomie hun standpunt deelt, ook al durft die dat niet te bevestigen. Maar, heeft men hun gevraagd, hoe is dat nu mogelijk: die industrie is nu juist de grote winnaar in deze hele zaak. Het antwoord is: dat is die industrie helemaal niet. De mensen van die industrie zijn in hun eigen val gelopen. Ze zien nu dat ze met handen en voeten vastzitten aan de oorlogsspanningen, niet noodzakelijkerwijs omdat dat hun enige manier is om winst te maken, maar omdat de militaire establishment een klant van meer dan 100 miljard dollar is ge-

In dit nummer zijn artikelen opgenomen over het Nationaal Bevrijdingsfront en Thailand. In het verleden hebben wij ook nummers over deze onderwerpen uitgegeven, te weten:

Programma van het Front: Nr II 20 en II 23 (dubbelnummer)

artikel over het Front: Nr II 27

interview met Nguyen Van Tien: Nr III 8

Thailand: Nr II 22 en II 23 (dubbelnummer)

Bestelling door overmaking op postgiro 128 11 98 tnv Vietnam Bulletin, Amsterdam, met vermelding van de gewenste nummers: 50 cent per nummer, f 1,- voor het dubbelnummer. Wilt u aub ook de verzendkosten overmaken (20 cent voor 3 exemplaren, 4 t/m 8 exemplaren 40 cent).

worden. Maar dat wil niet zeggen dat oorlog, zakelijk gezien, voordeliger is dan vrede. Aanvankelijk dachten velen van ons dat dat zo was, maar dat is niet meer waar. We hebben nu te maken met de inflatie, met de aantasting van onze goudreserves, en met het tekort op de betalingsbalans dat moet worden weggevoerd, en daarom vraagt men ons offers te brengen. Onze kosten worden hoger, het geld is schaarser, en de oorlog verhindert ons onze handelsbetrekkingen te ontwikkelen met de communistische landen, landen die een potentiële markt van miljarden dollars vertegenwoordigen. . .

Maar, voegen zij er aan toe, onze voornaamste bestaansgrond als vredesbeweging, heeft met dat alles niets te maken; die ligt op het morele en ideologische vlak. De zakenwereld heeft gereageerd op de raciale en sociale crisis waarin ons land zich bevindt, en doet mee aan een programma tot verandering van de zwarte ghetto's. Dat levert niet zoveel op. Maar de zakenmensen die inzien dat ze in een land als het onze een bijzondere verantwoordelijkheid dragen, worden hoe langer hoe talrijker. Ze beginnen nu ten aanzien van Vietnam net zo te denken; in dit geval zijn de taboes alleen veel moeilijker te doorbreken.

Het uur van de waarheid

In een interview in de New York Times van 17 maart jl. verklaarden leden van de BEM: "Ons doel? Proberen de Johnson-regering zo te beïnvloeden dat zij een einde maakt aan de Vietnamese oorlog. Om dit doel te bereiken, hebben we een serie acties ondernomen om politieke druk uit te oefenen waarmee de regering, wie weet, misschien rekening zal houden. Maar als de

regering geen rekening met die pressie zou houden, dan zullen al onze inspanningen gericht zijn op het verslaan van Johnson bij de verkiezingen in november. . ." Dit alles is bemoedigend (en het is betreurenswaardig dat de pers, bijna in haar geheel, geen aandacht aan deze uitspraken heeft besteed) maar niet duidelijk genoeg. De stellingname die ik zojuist heb beschreven en de positieve symptomen die ermee vergezeld gaan, kunnen het land in staat stellen onder zo goed mogelijke voorwaarden over te gaan op een vredeseconomie, rekening houdend met de huidige omstandigheden. Maar die economie dreigt aan de basis te worden ondermijnd door sociale en politieke problemen, die op de lange duur fataal zouden kunnen blijken voor het land. De hervormingen die dit land nodig heeft, en die een waarlijke vernieuwing inhouden, moeten zeker kunnen steunen op een solide economie, maar dat zal dan een vredeseconomie moeten zijn, en, tegelijkertijd en vooral, een economie die in staat is een echte sociale rechtvaardigheid te verzekeren.

Amerika, het land dat met recht en op eigen kracht 's werelds grootste industriële mogendheid is geworden, beleeft thans het uur van de waarheid: hoe een einde maken aan een oorlog die het geweten en de belangen van de burgers niet meer willen, en hoe, als de oorlog eenmaal afgelopen is, aan iedere burger een rechtvaardig deel verzekeren van die enorme rijkdom.

Vietnam veroorzaakte een crisis die veel dieper gaat dan de problemen die rechtstreeks uit de oorlog voortvloeien. Met als aanleiding Vietnam (het is gebruikelijk het zo te zeggen) staat men thans voor de keus tussen een welvaartsstaat waarin weinigen het voor het zeggen hebben, en een welvaartsstaat waarin niet gediscrimineerd wordt. (Le Monde, 9-11-'68)

MEDEDELINGEN

Wageningen. In de week van 26 januari tot 1 februari zal de Werkgroep Vietnam voor Wageningen e.o. een geldinzameling voor Vietnam houden. Men zal met lijsten huis aan huis gaan. Opgaven: mw. H.M. Witmond-van Halm, Hollandseweg 140, tel. (08370) 4829. De inzameling geschiedt in het kader van het Nationaal Comité Vietnam.

Medisch Comité. Onlangs is opgericht de Stichting Medisch Comité Nederland-Vietnam (secr. Prinsesselaan 6-8, Beverwijk, tel. 02510-23505). Het 66 artsen tellende Comité van Aanbeveling bevat o.a. Prof. Dr. F.J.J. Buytendijk, Prof. Dr. M. Frenkel, Prof. Dr. F. Grewel, Prof. Dr. J.H. de Haas, Prof. Dr. C.H. Lenshoek, Prof. Dr. A. Quispel, Prof. Dr. P.E. Voorhoeve, Prof. Dr. D. Wiersma en Prof. Dr. A.G. de Wilde. Het Medisch Comité zamelt geld in voor medische hulp voor het Bevrijdingsfront en Noord-Vietnam. Daarnaast stelt het sprekers ter beschikking voor bijeenkomsten en heeft de beschikking over een tweetal films: Document d'Accusation van Roger Pic, en een 20 minuten durend interview met de (onlangs omgekomen) Noordvietnamese minister van Volksgezondheid Thach, over de medische zorg in Vietnam. Met een aantal medische studenten is een werkgroep gevormd die alle medische berichten over Vietnam verzamelt in een informatiecentrum. Het postgironummer van het comité is pg 8000 AMRO-bank, Amsterdam.

Universitaire werkgroep 'VERZET' (Resist) (secr. Kloveniersburgwal 99, Amsterdam) heeft verschillende subgroepen gevormd (dienstweigering, asielverlening, meningsvorming, RVO-TNO). In leven is geroepen een Universitair Fonds Academische Solidariteit (UFAS) op wiens kosten tot op heden één Amerikaanse student in Nederland kan studeren. Dit fonds heeft tot doel financiële hulp te bieden aan studenten, i.c. Amerikaanse studenten, die zich actief verzetten tegen de oorlogspolitiek van de Verenigde Staten in Vietnam. Het gironummer van UFAS is gemeentegiro (=postgiro 13500) U 980.